

Gazeta

de

RELIGIE ȘI SPIRITUALITATE

ORTODOXĂ

NR. 32, iulie 2013

Municipiul
Baia Mare

SĂRBĂTOARE DE SUFLET
PENTRU CREDINCIOȘII
DIN MARAMUREȘ

>>> pag 2-5

DUMITRU STĂNILOAE,
CEL MAI MARE TEOLOG
ORTODOX ROMÂN

>>> pag 6-9

TINERII ÎN SLUJBA
BISERICII LUI HRISTOS

>>> pag 10-11

SF. PROOROC ILIE

>>> pag 12-13

SĂRBĂTOARE DE SUFLET pentru credincioșii din Maramureș

Aniversare specială pentru credincioșii ortodocși. Anul acesta, ziua de naștere a P.S. Justin Hodea Sigheteanu, Arhiepiscopul Vicar al Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmăruului a coincis cu praznicul Pogorării Duhului Sfânt, motiv pentru care momentul a fost marcat alături de credincioși, la Catedrala Episcopală „Sfânta Treime” din Baia Mare. P.S. Justin este un duhovnic adevărat, dar și un ctitor de seamă, asemeni voievozilor acestei zone.

Duminică, 23 Iunie, de Praznicul Pogorării Sfântului Duh, P.S. Iustin Sigheteanul a liturghisit și a predicat la Catedrala Episcopală cu ocazia hramului, după care a săvârșit slujba de sfințire a agheasmei mici, a binecuvântat spicele și a rostit rugăciunea de binecuvântare a țarinilor.

Întrucât Praznicul Rusaliilor a căzut în ziua de 23 iunie, când este și ziua de naștere a Preasfințitului Iustin, după Sfânta Liturghie a fost săvârșita Slujba Polihroniului și a fost felicitat de membrii permanenței eparhiale,

reprezentanții cinului monahal, slujitorii catedralei, precum și de autoritățile județene și locale.

Preasfinția Sa a mulțumit tuturor și a conferit trei diplome culturale conducerii Inspectoratului Școlar Județean Maramureș (Doamnei Ana Moldovan, Inspector Școlar General, Doamnei Delia Ardelean, Inspector Școlar General Adjunct și Doamnei Valeria Bilț, Inspector de Specialitate) pentru colaborarea deosebită în cadrul proiectului „Alege Școala!” și a altor proiecte desfășurate în parteneriat între cele două instituții.

S-a născut la 23 iunie 1961, în comuna Rozavlea, Județul Maramureș, din părinți creștini ortodocși ȚStefan și Maria Hodea, fiind cel de-al patrulea copil al familiei mele, care mai avea un băiat – Grigore și două fete: Iliana și Irina, din botez primind numele de Ioan.

A urmat primele opt clase la Școala Generală Octavian Goga din localitate, iar în 1976, când avea 14 ani împliniți, a intrat ca frate de mănăstire, la Mănăstirea „Sf. Ana” Rohia. A urmat treapta I-a de Liceu la școala din satul natal, petrecând toate vacanțele la Mănăstirea Rohia.

După ce a terminat zece clase, în anul 1978, a dat examen la Seminarul Teologic Ortodox Craiova – Mofleni, fiind închinoviat în acest sens la Mănăstirea Lainici Jud. Gorj, Mitropolia Olteniei și a fost declarat admis.

În anul 1979 a fost transferat, cu aprobarea I.P.S. Teofil Herineanu, la Seminarul din Cluj-Napoca, pe care l-a absolvit în anul 1983 când a susținut examenul de absolvire.

În anul 1983, luna Septembrie, a fost hirotonit diacon pe seama Mănăstirii Rohia, iar în anul 1983 – iunie, a fost hirotonit preot pe seama aceleiași mănăstiri.

În anul 1985 a fost tuns în monahism la aceeași mănăstire, avându-l naș de călugărie pe P.S. Justinian Maramureșanul, primind numele de Justin.

Ca ieromonah slujitor la mănăstirea Rohia, a îndeplinit și ascultarea de secretar al mănăstirii.

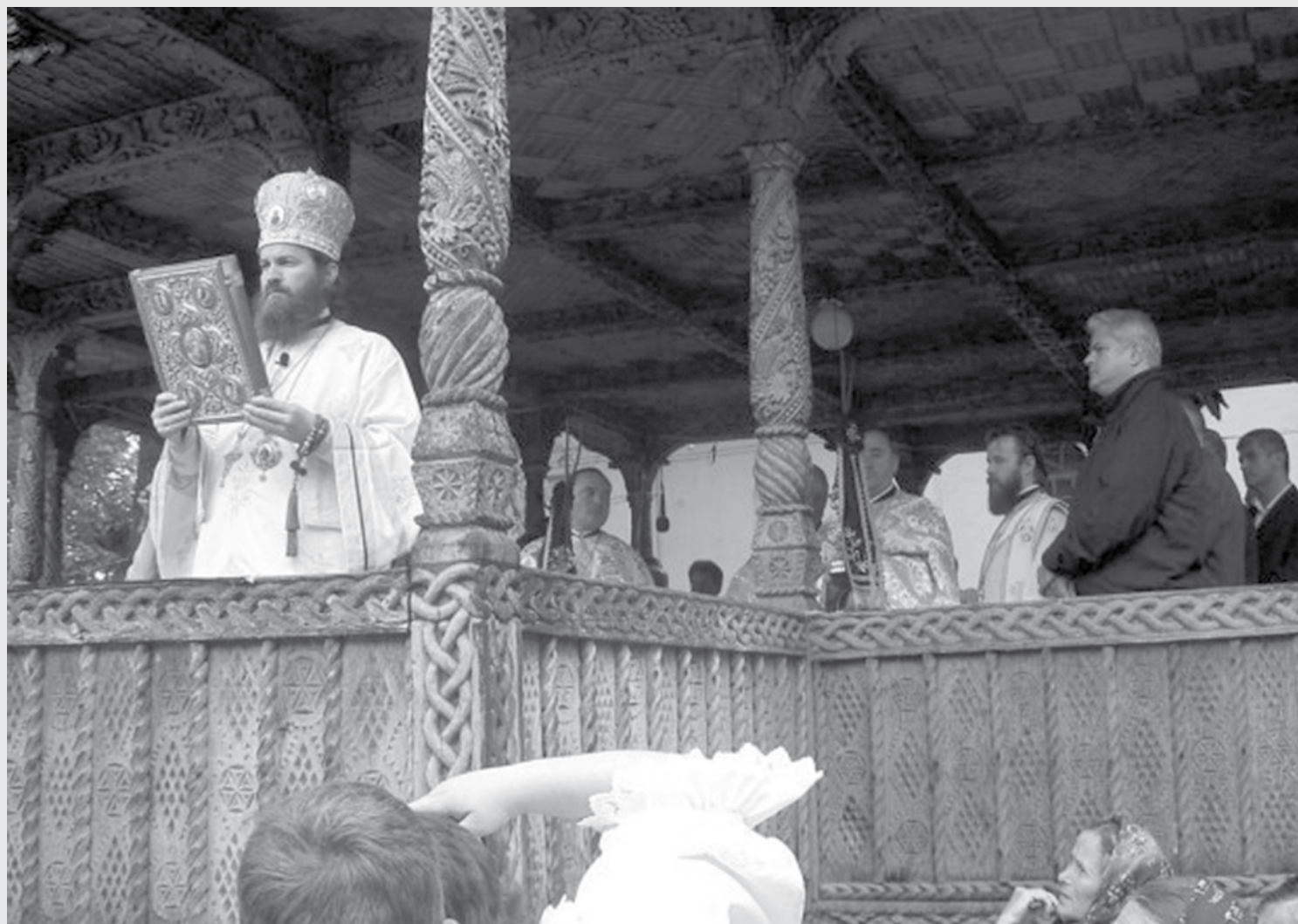
În anul 1988 s-a înscris la Institutul Teologic Universitar Sibiu, pe care l-a absolvit în anul 1992. Între timp, institutul a devenit Facultatea de Teologie Andrei Saguna din cadrul Universității Lucian Blaga – Sibiu.

Lucrarea de licență a avut titlul „Mănăstirea - Parte constitutivă a Bisericii – focar de spiritualitate și trăire duhovnicească” la catedra de drept bisericesc, sub îndrumarea P.C. arhid. Prof. Dr. Ioan Florea.

În același an 1988, I.P.S. arhiepiscop Teofil al Clujului i s-a încredințat conducerea provizorie a Mănăstirii Rohia, iar în 1989 – ianuarie a fost numit stareț al acestei mănăstirii.

În anul 1990, P.S. Episcop Justinian i s-a acordat rangul de „Protosinghel”, iar în anul 1993, la propunerea P.S. Justinian, Sf. Sinod al B.O.R. i se aproba ridicarea la rangul de arhimandrit.

În luna martie 22, anul 1994, la propunerea P.S. Justinian, Sf. Sinod al B.O.R. aproba alegerea în postul de arhieru vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului

cu titlul de „Sigheteanul”, iar în 17 aprilie 1994, are loc, la Mănăstirea „Sf. Ana” Rohia, hirotonia într-un arhieru săvârșită de către I.P.S. Dr. Antonie Plămădeală, I.P.S. Bartolomeu al Clujului și P.S. Justinian al Maramureșului și Sătmarului. De atunci și până în prezent slujește Biserica ortodoxă română în această chemare alături de P.S. Justinian.

În calitate de membru al Sf. Sinod, Prea Fericitul Teoctist Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, i s-a încredințat în septembrie 1995 delegația de a conduce un grup de 100 de tineri studenți teologi și neteologi la întâlnirea de la Loretto – Italia, patronată de Papa Ioan Paul al II – lea.

În anul 1998 a făcut un pelerinaj cu zece părinți de la Mănăstirea Rohia, la Sf. Munte Athos, iar în 2003 a făcut un pelerinaj tot cu un grup de monahi de la Mănăstirea Rohia, la locurile Sfinte din Ucraina și Rusia.

În septembrie 2003 a organizat vizita Patriarhului României Teoctist care îl avea oaspete pe Sanctitatea Sa Petros al VII-lea, Patriarhul Alexandriei, în eparhia Maramureșului și Sătmarului, prilej cu care s-a sfințit primul nivel al catedralei episcopale și a avut loc proclamarea solemnă a canonizării Sf. Iosif Mărturisitorul din Maramureș.

În plan cultural teologic a scris în diferite reviste bisericești anumite articole și studii. În cadrul Sf. Sinod al B.O.R. face parte din comisia Pastorală, monahală și Socială, iar în cadrul Eparhiei Maramureșului și Sătmarului atribuțiile au în sfera lor de cuprindere Școlile teologice, Sectorul Cultural, viața monahală și Sectorul social misionar.

Din anul 2006 a fost admis la doctorat în cadrul Universității “Babeș Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de Teologie Ortodoxă, catedra de Studii Biblice, avându-l ca îndrumător științific pe Pr. prof. univ. dr. Stelian Tofana. Subiectul tezei de doctorat este: “Personalitatea Sfântului Ioan Botezătorul între profetie și mesianism iudaic în descrierea Evangheliilor și a tradiției precreeștine”, pe care a susținut-o în 2011.

STUDII ȘI ARTICOLE

1. Cinci ani de la alegerea și întronizarea P.S. Episcop Justinian al Maramureșului și Sătmarului, în Calendarul Creștinului Dreptcredincios, editura Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului, Baia Mare, 1996, pp. 62 - 67.
2. Mărturisiri ale monahului Nicolae Steinhardt, în Rev. Graiul Bisericii Noastre, Anul VII, Nr. 1 (40), Baia Mare, 1997, pp. 24 - 26.
3. Vizita Prea Fericitului Părinte Patriarh Teoctist în Eparhia Maramureșului și Sătmarului, în Rev. Ortodoxia maramureșeană, Anul III, Nr. 3, Baia Mare, 1998, pp. 79 - 91.
4. De pe culmea celor 77 de ani, în Rev. Graiul Bisericii Noastre, Anul VIII, Nr. 1 (42), Baia Mare, 1998, pp. 9 - 10.
5. Un sfert de veac de slujire arhierescă 1973-1998, în Rev. Graiul Bisericii Noastre, Anul VIII, Nr. 2 (43), Baia Mare, 1998, p.4.
6. Monahismul - o viață între două lumi, în Rev. Graiul Bisericii Noastre, Anul IX, Nr. 3 (44), Baia Mare, 1999, pp. 27-29.
7. Locuri și locașuri sfinte, în Rev. Graiul

- Bisericii Noastre, Anul IX, Nr. 3 (44), Baia Mare, 1999, pp. 37-39.
8. Un deceniu de arhipăstorire la cârma Eparhiei Maramureșului și Sătmarului, 1990-2000, în Rev. Graiul Bisericii Noastre, Anul X, Nr. 1 (46), Baia Mare, 2000, pp. 2-3.
9. Din bucuriile și ispitele Părintelui Nicolae ca monah în mănăstirea Rohia, în Vol. Caietele de la Rohia II, N. Steinhardt în Amintirea contemporanilor, Edit. Helvetica, Baia Mare, 2000, pp. 43-53.
10. Popas aniversar, în Rev. Graiul Bisericii Noastre, Anul XI, Nr. 1 (47), Baia Mare, 2000, pp. 13-14.
11. Maramureșul și Patriarhul Justinian Marina, în Rev. Graiul Bisericii Noastre, Anul XII, Nr. 1 (48), Baia Mare, 2001, p. 6.
12. Episcopul și Părintele, în Vol. Grai Maramureșean și Mărturie Ortodoxă, Edit. Episcopiei Ortodoxe, Baia Mare, 2001, pp. 36-39.
13. Un gând pentru Pr. Prof. Dr. Mircea Păcuraru la aniversarea a 70 de ani, în Vol. omagial “ Slujitor al Bisericii și

- al Neamului Pr. Prof. Univ. Dr. Mircea Păcuraru, membru corespondent al Academiei Române”, Edit. Renașterea, Cluj-Napoca, 2002, pp. 41-42.
14. Vizita apostolică în Eparhia Maramureșului și Sătmarului, în Revista Graiul Bisericii noastre Nr. 1 (51) anul XV ianuarie 2004 și în Ortodoxia Maramureșeană Nr. 8 anul VIII / 2003.
15. P.F. Teoctist, cel de-al cincilea Patriarh al României, întâiul Patriarh nonagenar, Revista Graiul Bisericii Noastre Nr. 4 (54) anul XVI ianuarie – iunie 2005.
16. Umilță, dar nu înfrântă – articol apărut în anuarul Seminarului Teologic Cluj – autor Pr. Prof. Dr. Alexandru Moraru.
17. „Papa Ioan Paul al II-lea a încetat din viață” – În Rev. Graiul Bisericii Noastre Nr. 4 (54) anul XVI ianuarie – iunie 2005.
18. Catedrala Episcopală din Baia Mare în broșura – Vizita apostolică în Eparhia Maramureșului și Sătmarului, apărută în 2003 – cu ocazia Sfințirii primului nivel al catedralei.

Din anul 2006 a fost admis la cursurile de doctorat din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, Universitatea Babeș-Bolyai, disciplina Studiul Noului Testament, avându-l ca îndrumător științific pe Pr. Prof. Dr. Stelian Tofana.

În cadrul cursurilor de doctorat a susținut 4 referate, iar în prezent lucrează la teza de doctorat cu titlul: „Personalitatea Sf. Ioan Botezătorul între profetie și mesianism iudaic în descrierea Evangheliilor și a tradiției precreeștine”

S-a îngrijit de apariția lucrării Harul și Adevărul la 75 de ani de viață ai P.S. Justinian, Grai și Suflet maramureșean, Vol. omagial la 80-a aniversare a P.S. Justinian, Scrisori

Ioan Alexandru - Justinian Chira, și prima ediție a Cărții de rugăciuni, a Eparhiei, precum și de editarea periodiceului Eparhiei - Glasul Bisericii Noastre.

DUMITRU STĂNILOAE,

cel mai mare teolog ortodox român

În acest an se împlinesc 100 de ani de la nașterea celui mai mare teolog român: Părintele Dumitru Stăniloae. Un monument de cultură, credință și eroism a poporului român.

Despre Părintele Stăniloae, Episcopul Kallistos de Dio-kleia, profesor al Universității din Oxford, spunea: „Prin conferințele, articolele și cărțile sale, Părintele Dumitru Stăniloae a transformat aproape de unul singur teologia ortodoxă română, dându-i o orientare radical diferită în perioada postbelică. Cu toate acestea, cei care îl întâlnesc pentru prima dată nu pot bănui ușor cât de vastă a fost influența sa, pentru că este un om modest, delicat și nepretențios. Învățătura și larga sa cultură nu sunt niciodată etalate în așa fel încât să doboare sau să intimideze. Atent față de alții, cald și apropiat, dânsul exprimă spontan o adevărată curtoazie creștină. Când vorbește în *Experiența lui Dumnezeu* despre umanitatea, tandrețea și delicatețea sfinților, el zugrăvește involuntar propriul său portret. (...) Are darul prețios de a transmite, prin simpla sa prezență, un sentiment de totalitate și pace. „Este un om care restaurează încrederea în viață”, remarcă pe drept cuvânt prietenul sau reverendul Donald Allchin.

Viața sa a fost dedicată cercetării, scrierii și învățării, și totuși nu a fost un „academic” în sens îngust. Nu este numai profesor, ci și preot care iubește Liturghia, nu numai un savant, ci și părinte duhovnicesc. Legătura dintre teologie și rugăciune, atât de des subliniată în opera sa, este evidentă, de asemenea, în persoana sa. Teologia nu este pentru el doar ceea ce studiază, ci ceea ce trăiește și este. Vorbește cu înțelepciunea inimii. (...) Este un adevărat meșter în

folosirea cuvintelor, atât un poet cât și un teolog”.

Arhimandritul Cleopa Ilie credea că: „nu degrabă se va mai naște în țara noastră un om cu atâtea daruri înzestrat de Prea Bunul Dumnezeu. El este cel mai mare ctitor al Filocaliilor românești și traducător a altor multor scrieri ale sfinților și dumnezeieștilor Părinți. Mă întrebați dacă există o generație Stăniloae? Aceasta o spun cei de azi și o vor spune cei ce vor veni după noi: că a fost un om înzestrat de Prea Bunul Dumnezeu în multe chipuri în teologia universală ortodoxă”.

Iar citatele ar putea continua.

Concluzia este însă aceeași: Părintele Stăniloae a fost un savant cu un har uriaș. Născut în Transilvania, la 16 noiembrie 1903 a fost pătruns de spiritul poporului român încă din copilărie.

Venit la Sibiu, centrul bisericesc și cultural al Transilvaniei de atunci, Dumitru Stăniloae a fost remarcat de mitropolitul Bălan care i-a facilitat continuarea studiilor în Grecia, apoi în Germania: ucenicia pe lângă cele două Europe, descoperirea rădăcinilor bizantine, pe de o parte, și, respectiv, experiența provocării occidentale ce nu încetează să obsedeze gândirea ortodoxă contemporană. Stăpânește greaca modernă (ca și greaca patristică și bizantină), germana, franceza; apoi rusa.

Devine profesor, apoi rector al Institutului teologic din Sibiu și se angajează în marile dezbateri filozofice dintre cele două războaie: elucidarea temeiurilor metafizice ale Ortodoxiei, problema relațiilor între Biserică și cultură, căutarea identității românești. În 1938 publică *Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama* (cu traducerea unor tratate inedite); alături de Preasfințitul Vasili Krivosein, apare ca inițiatorul renașterii studiilor palamite în Ortodoxia secolului nostru. Din 1945 până în 1948, data de la care partidul comunist a preluat puterea totală, el a publicat patru volume al unei mari Filocalii românești, mai amplă decât Filocalia greacă și rusă. Pentru a face față evenimentelor și a răspunde unei ideologii care se

voia totalizante, el întrerupe ordinea cronologică a textelor în favoarea unei magistrale prezentări a lui Maxim Mărturisitorul, a cărui mare sinteză histologică va inspira de acum înainte toate elaborările personale ale părintelui Dumitru.

Publica în același timp un *Curs de teologie ascetică și mistică* în care citatele din Sfinții Părinți stau alături cu cele din Blondel și Heidegger... În 1949, părintele Dumitru Stăniloae este chemat în capitala unde va preda teologia mistică iar apoi, după punerea la index a misticii de către regim, teologia dogmatică până la pensionarea sa în 1978. În 1958 este arestat de regimul comunist, fiind eliberat abia odată cu amnistia din 1964.

„Naționalism este conștiința că aparții cutărui grup etnic, iubirea acelu grup și activizarea acestei iubiri în slujba binelui lui. Care este însă modul românesc de comuniune cu ordinea spirituală transcendentă? Aceasta ne-o spune istoria și ne-o spune viața actuală a poporului nostru: este Ortodoxia. Ortodoxia e ochiul prin care privește românul spre cer și plin de lumina de acolo și-l întoarce spre lume, conducându-se după el în atitudine și pașii săi.”

Dumitru Stăniloae

„Hristos este pentru mine totul. Este modelul de Om care a învins suferințele pentru că le-a răbdat, și le-a răbdat, nu pentru că ar fi fost obligat să le suporte, ci pentru că le-a luat de bunăvoie ca să le învingă pe Cruce pentru noi și ca să ne ajute și nouă să le învingem.”

Dumitru Stăniloae

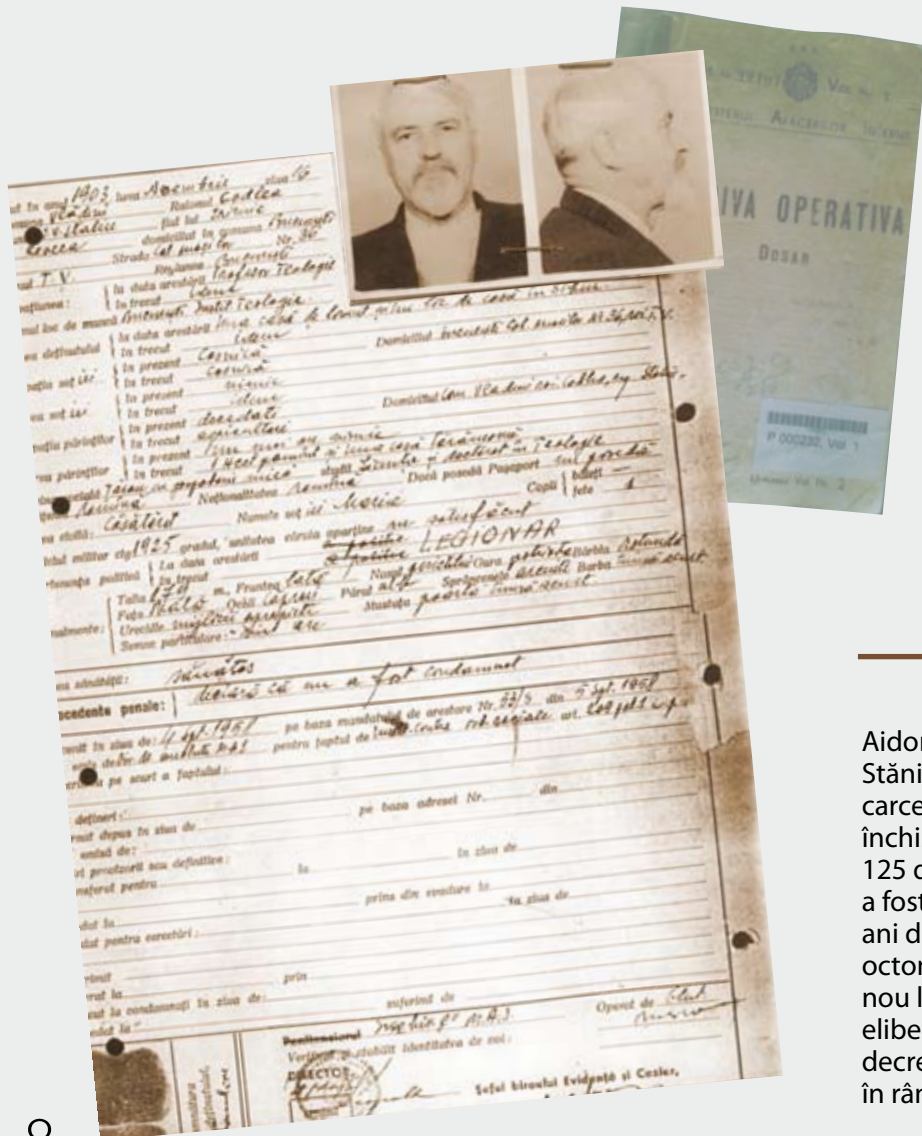
Familia Stăniloae și părintele Arsenie Boca

Dumitru Stăniloae cu soția și pictorul Horea Paștina

Părintele Stăniloae își recapătă catedra și se pune pe treabă. Din 1976 până în 1980 apar cinci volume noi din Filocalie cu introduceri și note care degajă permanența și actualitatea acestui drum.

În 1978 apare o vastă Dogmatică în trei volume care nu-i repetă pe Părinți, ci regăsește inspirația lor în contextul culturii contemporane: ooperaputernică, capabilă să deschidă creștinismului căile secolului XXI. În același timp participă în străinătate la numeroase întâlniri inter-ortodoxe și ecumenice; gândirea sa începe să marcheze teologia ortodoxă, mai ales în Grecia și în Franța, teologia protestantă din Germania, anumite curente anglicane și mediile catolice care în Austria și în Belgia se consacră dialogului cu Ortodoxia. În ultima etapă, gândirea părintelui Stăniloae pare fundamental preocupată de dialogul cu umanitatea de astăzi, atât în suferința, cât și în cercetările, speranțele și realizările sale. El dezvoltă astfel o teologie a iubirii, singura capabilă să-l smulgă pe om din singurătatea sa angoasantă, și a iubirii creatoare, singura capabilă să dea un sens cercetării științifice și puterii tehnologice contemporane.

Aidoma majorității elitei românești, Dumitru Stăniloae a avut și el parte de o experiență carcerală, consumată între 1959 și 1963 în închisorile de la Jilava și de la Aiud. Prin sentința 125 din 8 noiembrie 1958, părintele Stăniloae a fost condamnat la 5 ani muncă silnică și 5 ani degradare civică. A fost închis la Aiud, în 20 octombrie 1960 a fost transferat la Jilava și din nou la Aiud, în martie 1962. De aici, el a fost eliberat în data de 15 ianuarie 1963, în urma decretului de grațiere nr. 5/1963, fiind reintegrat în rândul profesorilor de la Institutul Teologic.

„Cheagul de iubire și de sacrificiu între membrii națiunii nu-l poate întreține decât credința în Dumnezeu.”

„Ortodoxia ne-a menținut ca un neam unitar și deosebit, cu un rol important între popoarele din Orient și Occident. Ea ne-a dat puterea să ne apărăm ființa față de îndelungata ofensivă otomană, constituind un zid de apărare și pentru popoarele din Occident, deși, pe de altă parte, ne-a ajutat să ne apărăm ființa și față de unele din popoarele vecine din Occident.”

„Dar Ortodoxia nu ne-a dat numai puterea să ne apărăm ființa națională și liniștea Occidentului, ci ne-a dat și puterea să contribuim la menținerea popoarelor (grecilor și slavilor) din Balcani. Țările noastre au adăpostit cultura acelor popoare și le-au dat puterea să se dezvolte și totodată să se mențină chiar ajunse sub jugul otoman. Am susținut mănăstirile din Sfântul Munte, bisericile și mănăstirile din acele țări, inclusiv cele din Țară. Prin Ortodoxie poporul nostru a jucat, ca un fel de centru, un rol apărător pentru Orientul și Occidentul european.”

„Creștinismul răzbate în mod necesar spre naționalism. Dumnezeu nu mă va răsplăti după modul cum am știut să mă desfac de comuniunea firească în care mi-a fost dat să trăiesc, ci după modul în care am afirmat această comuniune cu voința și cu iubirea mea creștină.”

„Noi unim, în spiritualitatea noastră, luciditatea latină sau încrederea în înțelegerea rațională a realului, proprie Occidentului, cu sentimentul tainei nepătrunse a existenței, propriu popoarelor din Răsăritul Europei.”

Părintele Stăniloae: Rugăciunea într-o lume secularizată

„Dar în societatea de astăzi constatăm o slăbire a credinței. Prin urmare și un fel de indiferență față de rugăciune. Poate că noțiunea de societate secularizată nu indică o societate total necredincioasă, ci o societate în care majoritatea membrilor nu mai practică rugăciunea decât foarte rar, în momente excepționale. Pentru cel care dorește să-și mențină vigoarea credinței prin rugăciune se pune deci astăzi o dublă problemă: aceea de a-și apăra credința împotriva influenței nefaste a unui mediu slăbit în credință și aceea de a apăra practica rugăciunii în cadrul unei societăți care a pierdut în mare parte uzul rugăciunii. În timp ce omul de odinioară găsea în mediul social un factor prin care își întărea credința și practica rugăciunii, astăzi acest mediu este un factor de răcire, un factor împotriva căruia cel care vrea să-și mențină credința și rugăciunea trebuie să se apere.

Astăzi omul credincios trebuie să caute într-o mare măsură el însuși motivații care să-i poată susține credința și propria sa practică a rugăciunii. Și tocmai aceasta ar putea face credința sa mai profundă și rugăciunea sa mai fierbinte, dat fiind că, într-o mare măsură ele nu mai sunt susținute de mediul social. Prin urmare, omul care reușește să-și întărească credința și rugăciunea prin motivații personale, reflectate, poate deveni el însuși un focar pentru întărirea credinței și înnoirea rugăciunii în mediu sau social. Prin aceasta el poate ajuta societatea să iasă din viața superficială, saturată de plictiseală, care este cauza slăbirii credinței și a rugăciunii; cu alte cuvinte, el o poate ajuta să regăsească un conținut mai substanțial, să-și întărească rădăcinile adânci înfigându-le într-o mai mare profunzime a vieții, fără de care existența umană este de o uniformitate monotonă și lipsită de semnificație. Deci primul punct de care ne vom ocupa este cel al motivațiilor, al determinărilor fundamentale pe care omul de astăzi le poate găsi pentru a-și întări credința și pentru a se ruga mai des și mai cu căldură”

Sâmbătă, 15 Iunie 2013, de la ora 1000, PS Iustin a participat la Întâlnirea Tinerilor Creștini Ortodocși din Protopopiatul Baia Mare care a avut loc în Parohia Nașterea Maicii Domnului Dumbrăvița.

Întâlnirea a fost organizată de Protopopiatul Baia Mare și Asociația Tinerilor Ortodocși ai Protopopiatului Baia Mare - A.T.O.P.BM, prin preotul coordonator Ciocotișan Bogdan. Activitățile au debutat cu slujba de TE DEUM oficiată de un sobor de preoți în prezența Prea Sfințitului Iustin, care a ținut un cuvânt de învățătură dedicat tinerilor. După ieșirea de la Biserică, activitățile au continuat la Căminul Cultural Dumbrăvița, unde au luat parte peste 600 de tineri din Protopopiatul Baia Mare, însoțiți de preoții lor îndrumători. Din prezidiu au făcut parte oficialități locale și județene: d-nul Primar al Comunei Dumbrăvița Ciceu Felician, d-nul Președinte al Consiliului Județean Maramureș Ciceu Zamfir, fiu al satului și domnul Director General al Fabricii de Avioane Dumbrăvița Iulian Gheorghe,

care a fost și sponsor principal al evenimentului. Părintele Consilier Milan Bălan al sectorului Teologic – Educațional a susținut conferința Identitatea Ortodoxă În Societatea Contemporană, într-un mod interactiv, în format Power Point. Au avut loc luări de cuvânt la sfârșitul conferinței din partea tinerilor și a preoților. La final, tinerii au vizionat filmul duhovnicesc Ostrovul. De la ora 12.00, la invitația d-lui Director Iulian Gheorghe, Prea Sfinția Sa împreună cu oficialitățile a vizitat și binecuvântat sediul fabricii UAC din Dumbrăvița. De la ora 13.00, Prea Sfinția Sa s-a aflat în fruntea tinerilor participanți într-un pelerinaj cu icoane care a avut loc între localitățile Dumbrăvița și Rus, unde a binecuvântat locul pentru viitoarea Biserică a comunității ortodoxe din Rus.

Tinerii în slujba Bisericii lui Hristos

ÎNTÂLNIREA TINERILOR

CREȘTINI ORTODOCȘI DUMBRĂVIȚA, 15 Iunie 2013

Ziua de 15 Iunie a constituit pentru Parohia Ortodoxă din Dumbrăvița un prilej de aleasă bucurie duhovnicească fiind gazda acestui eveniment în premieră pentru Episcopia Maramureșului și Sătmăruului.

Această întâlnire a adunat la un loc tineri de diferite vârste și din diferite domenii de activitate care și-au împărtășit gândurile, au legat prietenii și s-au rugat împreună. Tinerii constituie pentru Biserica Ortodoxă o preocupare permanentă în această lume secularizată și desacralizată, care îi atrage pe tineri în diferite capcane și tentații care sunt pierzătoare de suflet, mulți dintre ei ajungând să-și urască părinții, prietenii și chiar pe ei înșiși ajungând de multe ori să-si pună capăt vieții. Doar o educație sănătoasă îi ajută pe tineri să vadă mai bine lumea în care trăiesc și să înțeleagă că există și o altă opțiune și anume aceea de a găsi în Biserică și în familie un partener de încredere care te sprijină în momentele de cumpănă ale vieții, când nu știi ce cale să alegi. Anxietatea sau acrivia, cum este numită de Sfinții Părinți, mai pe înțeles singurătatea, este din ce în ce mai prezentă în rândul tinerilor preocupați de o lume mai mult virtuală decât de comuniune sau socializare, paradoxul fiind acela că deși trăiesc între oameni, ei se simt singuri și neînțeleși. Asociația Tinerilor Ortodocși ai Protopopiatului Baia Mare a dorit prin această întâlnire să pună început bun comunicării cu tinerii, nu numai între zidurile Bisericii ci și în afara lor, unde ei se pot manifesta, exprima și dialoga pe teme care îi preocupă sau la care nu au găsit încă un răspuns. Biserica, școala și familia rămân stâlpii de baza ai societății care nu condamnă, ci doar sfătuiesc și încearcă să ofere pregătirea,

educarea copiilor și a tinerilor pentru a deveni oameni de baza ai societății și ai Bisericii de mâine. Parohia Ortodoxă Dumbrăvița a devenit deschizătoare de drum pentru tinerii dornici de a cunoaște programele Bisericii Ortodoxe dedicate lor, care sunt o alternativă la viața tumultuoasă de azi care asaltează trupul și mintea tânărului creștin.

Biserica nu își propune să îi transforme pe toți tinerii în "heruvimi", ci doar să îi pregătească să înfrunte provocările vieții și să știe la momentul potrivit să aleagă Calea, Adevărul și Viața care este Iisus Hristos Arhiereul cel Veșnic. În nume personal doresc să mulțumesc Prea Sfințitului Iustin care este mereu atent la problemele cu care se confruntă tinerii noștri, dorind prin prezența și cuvântul Prea Sfinției sale la întâlnire să-i încurajeze pe tineri în a fi îndrăzneți în lupta cu ispitele vremii în care trăiesc. Totodată, vreau să îi mulțumesc Părintelui Protopop Coroian Fabian, care mi-a acordat încrederea prin numirea mea în Comitetul de Conducere al Asociației Tinerilor Ortodocși ai Protopopiatului Baia Mare - A.T.O.P. BM, asigurându-mă de toată dragostea și ascultarea mea.

Nu în ultimul rând, vreau să mulțumesc celorlalți colaboratori care au sprijinit această întâlnire, în special domnului Director General UAC Iulian Gheorghe, un partener fidel în astfel de evenimente, domnului primar Ciceu Felician și tuturor preoților din Comuna Dumbrăvița și din Protopopiatul Baia Mare.

Un alt eveniment de seama dedicat tinerilor ortodocși va fi organizat de către Episcopia Ortodoxă a Maramureșului și Sătmăruului în colaborare cu Primăria Municipiului Baia Mare între 22-24 August 2013, la care vor participa peste 1000 de tineri dintre care 600 vor fi invitați din Mitropolia Clujului Maramureșului și Sălajului. Aceștia vor vizita orașul Baia Mare, vor participa la diferite activități și manifestări atât duhovnicești, cât și recreative de comunicare și comuniune. Am deosebita bucurie de a face parte și din Comitetul de organizare al acestui eveniment de amploare în Biserica Ortodoxă. Mai multe detalii despre aceasta reuniune se pot găsi pe site-ul www.episcopiammsm.ro.

Preot paroh Dumbrăvița,
Ciocotișan Bogdan

La data de 20 iulie, Biserica Ortodoxă Română sărbătorește ridicarea la cer a Sf. Ilie. Unul dintre cei mai importanți prooroci din Vechiul Testament, Sf. Ilie este celebrat ca un mare făcător de minuni și aducător de ploi în vreme de secetă. Sfântul și marele Prooroc Ilie, înger întrupat în carne, ce a primit de la Dumnezeu puterea de a deschide și închide cerurile, era de origine din Tesvi în Galaad.

Sf. Prooroc Ilie

Tradiția apocrifă, care a transmis aceste detalii despre nașterea Proorocului, precizează că el era din tribul lui Aaron și deci era preot. Se spune că la nașterea sa, tatăl său a văzut oameni îmbrăcați în alb învelindu-l în scutece de foc și, dându-i numele, i-au dat să mănânce o flăcără, simbol al râvnii pentru Dumnezeu care l-a mistuit de-a lungul întregii sale vieți. Încă din copilărie, ținea strict toate poruncile Legii și se ținea în permanență în fața lui Dumnezeu printr-o feciorie indiferentă, post neîncetat și rugăciune arzătoare, care îi făcuseră sufletul ca focul și făcuseră din el modelul vieții mănăstirești. A activat în Regatul de Nord, în timpul regelui Ahab. Acesta s-a căsătorit cu o principesă păgână, Isabela, care l-a ademenit și pe el să cadă în idolatrie; lipsa de pioșenie și depravarea predecesorilor săi ajunse la culme. Încurajat de soția sa, respingătoarea Izabel, el îi persecuta pe Prooroci și pe toți oamenii rămași credincioși lui Dumnezeu și se închină idolilor Baal și Astarte.

Sfântul și Marele Prooroc Ilie l-a abordat în chip direct, purtând o aprigă luptă pentru dreapta credință a poporului care, prin exemplul mai marilor săi, era târât în idolatrie. La cuvintele Profetului, o secete groaznică se abătuse atunci, ca febra, asupra pământului: totul fu sec, devastat, ars; bărbații, femeile, copiii, animalele domestice și animalele sălbatice, toate mureau din lipsa hranei, izvoarele secară, plantele se ofileau și nimic nu scăpa urgiei îngăduite de Dumnezeu, cu speranța că foamea va face pe poporul lui Israel să se căiască și să se întoarcă la credință.

Din porunca lui Dumnezeu, Proorocul, acoperit cu o piele de oaie și înveșmântat cu piele de vițel, părăsi ținutul lui Israel și se duse la râul de Chorrath (Kerith), aflat dincolo de Iordan (după tradiția bisericească, în acest loc a fost ridicată

apoi mănăstirea Hozeva, care mai exista și astăzi, și unde a trăit și Sfântul Ioan Iacob Hozevitul). Se adăpa cu apa cascadei, iar Domnul îi trimise corbi - animale pe care evreii le considerau impure și care aveau reputația unei mari cruzimi față de progeniturile lor - pentru a-i duce pâine dimineața și carne seara, ca să trezească în prooroc mila pentru poporul care suferea. Când cascada seacă, Dumnezeu își trimise slujitorul său la Sarepta din Sidon, lăsându-l să vadă de-a lungul drumului efectele dezastruoase ale secetei, pentru a trezi încă o dată în el mila.

Ilie ajunse la o văduvă săracă, păgână, care aduna lemne pentru a coace pâine pentru ea și fiul ei. În ciuda sărăciei, ea puse înainte de toate și îndată ce Proorocul i-o ceru, ea îi pregăti o pâine, cu făina și uleiul pe care le mai avea. Primi fără întârziere răsplata ospitalității sale: la cuvântul Proorocului, covata sa cu făină și ulciorul cu ulei nu se mai goliră până la revenirea ploii. Trecuseră câteva zile de când Ilie era găzduit la aceasta văduvă, când fiul ei muri. Cum femeia, în durerea ei, îl acuza pe omul lui Dumnezeu că ar fi adus nenorocirea asupra casei ei, Ilie îl luă pe copil, îl

urca la etaj acolo unde locuia el și după ce a suflat de trei ori asupra trupului neînsuflețit chemându-l cu strigăte puternice pe Dumnezeu, el îl înapoie pe tânărul băiat viu mamei sale, profetind astfel învierea morților.

Ajuns prin râvna sa pe culmea cea mai de sus a virtuții, Sf. Prooroc Ilie nu a trecut la cele veșnice, ci a fost ridicat la cer, fiind considerat demn de a vedea față în față slava Dumnezeului întrupat, alături de Moise și de cei trei Apostoli în ziua Schimbării la față (cf. Matei 17).

Sfârșitul lui Ilie este prezentat ca o minune care s-a petrecut cu puterea lui Dumnezeu, pe Care Ilie l-a slujit cu multă autoritate. Se spune că, simțind el că zilele pe pământ sunt numărate, și-a ales ca succesori pe Elisei.

Atât de mare a fost personalitatea lui, încât Domnul i-a făcut această favoare de a se muta din viața aceasta pământească la viața cea cerească, fără a trece prin poarta morții. Este a doua personalitate a Vechiului Testament, care s-a înălțat cu trupul la cer. Minunea a fost văzută de către ucenicul său, iar el s-a înălțat la cer pe o căruță de foc trasă de cai.

Scurt istoric al localității parohiei și bisericii ortodoxe **SFINȚII APOSTOLI PETRU ȘI PAVEL** din Cavnice

Atestată documentar, localitatea Cavnice exista din timpul lui Carol Robert, 1336, când localitatea este ridicată la rangul de comună. Într-un document se arată că este "localitate minieră străveche, unde se găsesc urmele mineritului din epoca romană".

În actele parohiale ale comunei, cum este ordinul de inspecție "Vizitationes decretum", din anul 1836, sunt transmise știri ca acestea: "Cavnicele de la început a fost o localitate minieră cu pietre argintoase și este exploatat tocmai de 500 de ani". Data cea mai veche înscrisă pe o lucrare minieră se găsește în galeria de coastă "Voevod", săpată cu dalta la 136m de la gura galeriei, unde sunt gravate următoarele cuvinte: "În acest loc a fost omorât Iacob Hubert în anul 1511". În perioada 1560-1588, minele din Cavnice au fost date în arendă și din cauza anarhiei și a exploatarea nerațională au decăzut. Mineritul apoi decade și mai mult din cauza calamităților ce s-au abătut asupra Cavnicele, așa cum a fost ciuma din 1710, care a făcut mari ravagii în satele maramureșene. La aceasta se mai adaugă și invazia tătarilor, din 1717. Tătarii au pătruns în Cavnice, dar prin opoziția curajoasă a locuitorilor, sprijiniți de țărani din satele învecinate s-a reușit respingerea acestora. În amintirea actului vitejesc, pe locul unde s-a dat lupta s-a ridicat un obelisc de piatră pe care s-a săpat inscripția "Anno 1717 usque hic fuerunt tartarii" (În anul 1717 au ajuns până aici tătarii).

Parohia Cavnice a fost înființată aproximativ pe la anul 1730. Cele mai vechi documente ce le avem în această privință sunt două registre matricole ale morților și botezătorilor din anul 1780. Din tradiția păstrată în rândul credincioșilor se cunoaște că aproximativ pe la anul 1750 s-a construit prima biserică românească în partea de sus a comunei numită "Gaidos", dar care astăzi nu mai există, fiind demolată în jurul anilor 1800-1810. În jurul anilor 1810-1820 a fost construită o altă biserică, mai aproape de șoseaua principală,

Noua biserică este construită din piatră și cărămidă, și a fost reclădită păstrându-se dimensiunile vechii biserici, având forma bisericilor vechi romanice. Ocrotitorii acestei sfinte biserici sunt Sf. Ap. Petru și Pavel.

În 2006 a fost numit și hirotonit pr. Romulus Costinar, fiu al Cavnicele

și aceasta a fost construită pe cheltuiala "Întreprinderii miniere" din localitate, care patrona de atunci parohia românească. Această biserică a slujit ca lăcaș de cult credincioșilor români până în anul 1968, când, ca urmare a incendiului din ziua de Înviere a Mântuitorului Iisus Hristos a acelui an, a fost nimicită în proporție de 90%, rămânând doar fundația și câteva cărți și obiecte de cult (Sf. Evanghelie, Sf. Chivot), care au fost salvate de către câțiva credincioși ai parohiei.

Toate reparațiile mari și mici la biserică veche, înainte de incendiu s-au făcut pe cheltuiala întreprinderii miniere din localitate. La fel, întregirea de salarii a preoților și a cântăreților care au slujit în Parohia Cavnice a fost făcută tot de către întreprinderea minieră din localitate, și aceasta pana în anul 1946.

Noua biserică construită în urma incendiului, a fost reclădită pe fundația bisericii vechi. Lucrările de reconstrucție a noii biserici au început în anul 1972 și au durat până în anul 1975. Întreaga cheltuială de reconstrucție a bisericii au suportat-o credincioșii parohiei, atât financiar, cât și participând membrii ai tuturor familiilor la lucrările care s-au desfășurat.

În biserică existau pânze aplicate pe plafon, rămase de la vechea biserică și lucrate de un anumit Dohi Alexandru. Până în anul 1944 nu s-a păstrat nici un document cu privire

la preoții slujitori, lucrările și realizările mai însemnate care s-au făcut. În anul 1944 a fost numit preot al acestei parohii "Cavnicele de Sus", cum se numea în acea perioadă, vrednicul de pomenire pr. Valer Pop, care a slujit simultan până în anul 1985 la cele două Sf. Altare ortodoxe ale Cavnicele. În timpul slujirii sale s-a produs acel nefericit eveniment din anul 1968, când Biserica a ars. În anul 1985 pr. Valer Pop a fost pensionat, iar în locul său a fost numit preot al celor două parohii din Cavnice pr. Cristea Tănase. Acesta a slujit la cele două Biserici ortodoxe din Cavnice până în anul 1999, când, la solicitarea credincioșilor ortodocși din "zona de sus" a localității, a reluat ființa vechea parohie ortodoxă "Cavnicele de Sus", de această dată cu numele de Parohia Ortodoxă Rotundă Cavnice.

În acel an a fost numit preot al acestei parohii reînființate pr. Marius Câmpăan, care a slujit până în anul 2001. În perioada păstoririi sale s-a achiziționat sediul oficiului parohial. În anul 2001, în urma unor probleme personale, s-a retras, iar preot al acestei parohii a fost numit pr. Andrei Chira. În perioada păstoririi sale, până în anul 2006, s-au făcut câteva lucrări vrednice de menționat: renovarea

exterioară și o parte din interiorul Bisericii, Iconostasul, Sf. Masă, precum și renovarea exterioară a oficiului parohial.

În anul 2006, în urma pensionării pr. Cristea Tănase, parohul Bisericii Nașterii Maicii Domnului din partea de jos a Cavnicele, locul său fiind luat prin transfer de către pr. Andrei Chira până în acel moment paroh al parohiei Cavnice Rotunda. În acest fel parohia rămânând vacantă, a fost numit și hirotonit pe seama parohiei Cavnice Rotundă pr. Romulus Costinar, fiu al acestei localități, care, cu ajutorul bunului Dumnezeu, a păstorit turma de credincioși pe calea mântuirii până în prezent.

Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Duhului Sfânt să fie cu noi cu toți!

Biserica Sf Ap Petru și Pavel înainte de incendiu, anul 1968

20 DE ANI

În această localitate a fost ultima reședință episcopală din Maramureș, până în 1937, când s-a înființat Episcopia Ortodoxă a Maramureșului cu reședința la Sighet, avându-l ca ierarh pe Gavriil Bârsana. Mănăstirea Bârsana a încetat să mai existe după 1791, când statul austriac i-a confiscat averea și a predat-o mănăstirii Cernok (de langa Munkaci), iar ultimii călugări s-au retras la Mănăstirea Neamț. În 1806, credincioșii din Bârsana au mutat biserica mănăstirii mai aproape de sat, pentru a o păzi să nu fie distrusă. Rezidirea acestui așezământ a început în 1993, prin strădaniile pr.Gh. Urda. S-a terminat construcția bisericii, apoi s-a ridicat și o casă monahală, de o rară frumusețe, în stil maramureșean. Mănăstirea Bârsana este situată pe DN 18, spre sud - Vadu Izei (6 km) - ramificație la stânga.

MĂNĂSTIREA BÂRSANA

de la reactivarea așezământului monahal de la Bârsana

Duminică, 30 Iunie, I.P.S. Arhiepiscop Justinian, împreună cu P.S. Iustin Sigheteanul au liturghisit la Mănăstirea „Soborul Sfinților 12 Apostoli” – Bârsana, cu ocazia hramului. Cuvântul de învățătură a fost rostit de P.S. Iustin Sigheteanul. În final I.P.S. Justinian a vorbit miilor de credincioși prezenți. Cu ocazia împlinirii a 20 de ani de la reactivarea așezământului monahal de la Bârsana și punerea pietrei de temelie pentru noua biserică de către Î.P.S. Justinian, preotul paroh Gheorghe Urda a primit Gramata Episcopală de apreciere, iar Consiliul Parohial și Adunarea Parohială au primit diploma „Sf. Iosif Mărturisitorul”

Acest material este publicat în cadrul proiectului "GAZETA de religie și spiritualitate ortodoxă" derulat de către Asociația Filantropică Sf. Ierarh Iosif Mărturisitorul cu sprijinul financiar al municipiului Baia Mare, prin programul de finanțare nerambursabilă în anul 2013.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a finanțatorului.

Acest material se distribuie GRATUIT

Municipiul
Baia Mare